

Postbus 36
1780 AA Den Helder

Dr. F. Bijlweg 20
1784 MC Den Helder

www.denhelder.nl
info@denhelder.nl

0223 67 12 00
fax 0223 67 12 01

De gemeenteraad van Den Helder
Postbus 36
1780 AA DEN HELDER

datum: 1 december 2008
kenmerk: AU08.10980
afdeling: Rekenkamercommissie
contactpersoon: mw. drs. A. Scherer
telefoonnummer: 0223 67 83 54
bijlagen: Rapport "Verbondenheid schept verantwoordelijkheid"
onderwerp: Aanbieding onderzoeksrapport Rekenkamercommissie.

Geachte heer, mevrouw,

De Rekenkamercommissie heeft geconstateerd dat er binnen de gemeente een toename is van het aantal samenwerkingsvormen op basis van het privaatrecht. Om nu meer inzicht te krijgen in de relatie tussen de gemeente en de verbonden partijen heeft de Rekenkamercommissie besloten een onderzoek te verrichten naar het deelnemingenbeleid. Het gaat hierbij dan met name om de kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraad en het college. Ook de ambtelijke ondersteuning is onderdeel van het onderzoek geweest.

De gemeente Den Helder heeft in de nota "Deelnemingen Doorgelicht – beleidsnota verbonden partijen" beoogd een kader vast te stellen voor het gemeentelijke deelnemingbeleid, dat moet worden gehanteerd bij het aangaan en onderhouden van bindingen met "verbonden partijen". Deze nota is vastgesteld op 14 december 2005. De kwaliteit van deze beleidsnota als kader voor het gemeentelijke deelnemingenbeleid alsmede de uitvoering hiervan is onderwerp van het onderzoek. Om de uitvoering van het beleid te toetsen is gekozen voor een tweetal casestudy's te weten Den Helder Airport CV en vof 't Oost. Het onderzoeksrapport is tot stand gekomen op basis van documentenstudie en interviews. Vervolgens is het conceptrapport voor hoor en wederhoor voorgelegd aan de ambtelijke organisatie omtrent de feitelijke bevindingen en het college van burgemeester en wethouders voor een bestuurlijke reactie. Thans bieden wij het eindrapport "Verbondenheid schept verantwoordelijkheid" aan, waarin de reactie van het college is opgenomen.

De eerste conclusie die uit het onderzoek getrokken kan worden is dat nota "Deelnemingen Doorgelicht – beleidsnota verbonden partijen" kwalitatief onvoldoende is om als kader te dienen voor het gemeentelijke deelnemingenbeleid. De gemeente loopt hierdoor mogelijk risico's die niet wenselijk of aanvaardbaar zijn.

De tweede conclusie is dat het gemeentelijk toezicht met betrekking tot het beleid en het (financiële) beheer bij de twee geselecteerde deelnemingen onvoldoende wordt uitgevoerd. Dit wordt vooral veroorzaakt doordat er geen beleid is opgesteld over de gewenste sturing, beheersing, verantwoording en toezicht.

Naar aanleiding van deze bevindingen heeft de Rekenkamercommissie een zevental aanbevelingen opgesteld. Deze aanbevelingen zijn gesplitst naar aanbevelingen omtrent de nota "Deelnemingen Doorgelicht – beleidsnota verbonden partijen" en aanbevelingen voor verbetering van de uitvoering van het deelnemingenbeleid.

Aanbevelingen beleidsnota "Deelnemingen Doorgelicht - beleidsnota verbonden partijen"

De nieuwe beleidsnota verbonden partijen moet voldoen aan het referentiekader, zoals dat in de bijlage van het rapport is opgenomen:

1. Stel een model op dat een goed beheer van de verbonden partijen bewerkstelligt, met concrete uitgangspunten voor sturen, beheersen, verantwoorden en toezicht. Belangrijk daarbij is dat duidelijk omschreven dient te zijn welke bijdrage een verbonden partij moet leveren aan één of meerdere beleidsdoelstellingen.
2. Verbeter de aspecten informatief en juridisch door in ieder geval te borgen dat een geschillenregeling en een bepaling over toezichtprotocollen in de overeenkomsten is opgenomen;
3. Zorg voor een afdoende functiescheiding tussen de twee rollen van de gemeente Den Helder bij verbonden partijen: enerzijds (mede)eigenaar en anderzijds behartiger van publieke belangen.

Aanbevelingen betreffende de uitvoering van het deelnemingenbeleid

Aan de hand van de nieuw op te stellen beleidsnota moet het toezicht op de twee verbonden partijen (en voor zover nodig ook bij de overige verbonden partijen) opnieuw worden ingericht. Leidraad daarvoor is het bij het rapport gevoegde referentiekader.

4. Richt de interne organisatie hier op in. Denk hierbij vooral aan:
 - een risicomanagement systeem
 - het opstellen van een stelsel van interne controlemaatregelen, dat ook nadrukkelijk gericht is op de beleidsmatige verantwoordingsinformatie.
5. Omschrijf duidelijk welke bijdrage een verbonden partij moet leveren aan één of meerdere beleidsdoelstellingen.
6. Laat vervolgens de verantwoordingsinformatie hier ook op aansluiten.
Denk hierbij aan:
 - resultaten van het beleid (in welke mate heeft de deelneming bijgedragen aan één of meerdere beleidsdoelstellingen);
 - operationele informatie;
 - kengetallen over bedrijfsvoering;
 - kengetallen over prestaties.
7. Neem informatie over de deelnemingen op in de terugkoppeling aan de Gemeenteraad en het college.

De Rekenkamercommissie is van mening dat deze aanbevelingen zullen bijdragen aan een heldere kaderstelling voor de nieuwe nota deelnemingenbeleid. Daarnaast zal het toezicht op het beleid en het (financiële) beheer van de deelnemingen sterk verbeteren. Het is aan de raad om erop toe te zien dat de aanbevelingen worden opgenomen in de nieuwe beleidsnota.

Naast bovengenoemde conclusies en aanbevelingen die wij op basis van het onderzoek hebben gedaan wil de Rekenkamercommissie u nog wijzen op het volgende. De eerder door de Staatssecretaris van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties aangekondigde wetswijziging om de bevoegdheden van de Rekenkamercommissies ten opzichte van verbonden partijen gelijk te trekken met die van Rekenkamers, laat voorlopig nog op zich wachten. De Rekenkamercommissie dringt er daarom op aan om deze bevoegdheden te regelen in de nieuw op te stellen beleidsnota over verbonden partijen.

as/mpv

Hoogachtend,
de voorzitter van de Rekenkamercommissie
namens deze,
de secretaris van de commissie,

A. Scherer